

טורי בוכבינדר נח ("אותי")
172248

בן אסתר וכתריאל

נולד ביוני 1925

שרת בנפת שמשון

נפל ב-ה' באדר ב' תשי"ח 16.3.1948

בסיוור בשדות בית קשת.

בוכבינדר, נח ("אותי")

בן כתרילאל ואסתר, נולד בחודש יוני 1925 בתל אביב. עד גיל 5 חייה המשפחה בשכונת בורוכוב בתל אביב. מגיל 5 עברה המשפחה לגור ברעננה. נח גדל, והתחנך במשפחה בעלת ערכים גבוהים של עבודה, כבוד לזולת, אהבת העם והארץ. בשנות ילדותו, תלמיד מצטיין הוא לא היה, אבל היה בעל גוף חסון, גבה קומה ורחב כתפיים. כבר בגיל צעיר מאוד הצטיין בעבודה חקלאית קשה. אף פעם לא מאס בכל עבודה. הסיסמא שלו הייתה שכל עבודה מכבדת את העובדים בה, כל עבודה חייבת להיעשות ע"י מישהו אז גם אני יכול לעשותה. זו הייתה הסיבה, שהוא המשיך לעבוד זמן די רב במפעל לעיבוד עורות, שהיו בו ריחות דוחים, שהבריחו עובדים אחרים מהמפעל. בבית אביו היה נוהג לומר "כל יום לפני השינה סכם את אשר עשית במשך היום והשתדל שימצא בו משהו חיובי במעשיך". נח השתדל לנהוג בדרך זו.

שנות ילדותו היו קשות מבחינה כלכלית למשפחה. נח השתדל לתרום לקיום המשפחה בכל אשר היה ביכולתו. אהבת העם והארץ, וערכי העבודה הובילו אותו לתנועת "המחנות העולים", שבה חינכו להגשמה בקיבוץ. הוא הצטרף לשורות ה"הגנה" ברעננה. משורות ה"הגנה" הייתה הדרך לפלמ"ח ברורה. כך היה נח איש הפלמ"ח בין חברי בית קשת הראשונים, אחד ממייסדי הקיבוץ, הוא עבד על טרקטור בפלחה בשדות הקיבוץ. גם בקיבוץ הוא לא בחל בכל עבודה החייבת להיעשות, ואף היה מתנדב לעבוד בכביסה במקום הבנות שמאסו בעבודה זו.

היה נהג טרקטור, מושרש בקרקע ומסור לעבודת הפלחה בשדות המשק הפזורים. את "אותי" ציינו הפשטות והעליצות. פשוט ולבבי בהליכותיו, בת צחוק נכונה תמיד על שפתיו והלצה בפיו. היה ראשות לחוגגים בכל שמחה בבית קשת, מלא גיל עד כדי שכחה עצמית וחריגה מתחום הנוהג בחברה. אך מעולם לא נח ולא שקט עד אשר האציל על חבריו מכוח השמחה המפעמת בקרבו, ובהצליחו להלהיב את ה"ג'מע" היה צונח יגע בפינתו והבעת אושר על פניו. כמה ימים לפני שהוא יצא לסיור בשדות הקיבוץ, סיור שהוא נפל בו. הוא השתתף בקרב על הכפר דבוריה, לאחר הקרב הזה הוא קיבל כמה ימי חופשה שאותם הוא בילה בבית ההורים ברעננה.

כאשר הסתיימה חופשתו, הוא חזר לקיבוץ. למחרת בבוקר ה' באדר ב' תש"ח (16.3.1948) הוא יצא עם הכיתה לסיור בשדות, מסיוור זה הוא לא חזר. ב-ח' באדר תש"ח (19.3.1948) נקבר בקיבוץ בית קשת. בן 23 היה בנופלו.

יהי זכרו ברוך.

חטיבת הגליל והעמקים

לימים דעברה נפת תל חי (נודת "אלון") לאחריות חטיבת "יפתח" ו"עודד" שפעלו בגליל העליון המזרחי, ובחטיבת גולני. הקום גרוד וייב טסיף, גרוד "גורן", שאחר כך דגאחר עם גרוד "דרור", ובמקומם דוקם גרוד הפשיטה המטובן.

במשך עשרה חודשים ארוכים, מחורף תשי"ח (פברואר 1948) ועד סתיו תשי"ט (נובמבר 1948) כונתה חטיבת גולני, "חטיבת הגליל והעמקים" - ער שירדה לנגב בתום הקרבות בחזית הצפון. ואכן הייתה חטיבת גולני כפי שכתב עליה לימים רב-אלוף יגאל יודן: "אחת הדוגמאות המאלפות ביותר לתהליך הקמת צבא הגנה לישראל... דוגמא נאה ומאלפת ליצירת הכוח הצבאי, למקור שאיבתו: אהבת הארץ, הקשר לארמה ורוח החלוציות העקשנית המצינית את יישובינו החקלאיים למן ראשוני המתיישבים בגליל ועד לאחרון הקיבוצים בעמק..."

הקמת החטיבה - חורף תשי"ח

ב-22 בפברואר 1948 הוקמה חטיבת גולני. עד מועד זה הייתה במרחב הצפון מסגרת חטיבתית אחת, "לבנוני", ומיום זה ואילך שתי חטיבות: חטיבה מס' 1 - חטיבת גולני, במזרח אל מול גולן, וחטיבה מס' 2 - חטיבת כרמלי, במערב, בהרי הכרמל, חיפה, עמק זבולון והגליל המערבי.

כאשר הגיעו בשבוע האחרון של חודש פברואר 1948 משה מן (מונטג), איש מרחביה, ונחום גולן (שפיגל), איש כפר סאלד, למושב יבנאל בלב הגליל התחתון כדי להקים את מטה החטיבה, כלל מרחב החטיבה 4 נפות: נפת תל חי בגליל העליון המזרחי, נפת כנרת בגליל התחתון ובעמק הירדן, נפת גלבוע בעמק חרוד ובעמק בית שאן ונפת יזרעאל המערבי ובהרי אפרים.

על בסיס אזורי בתוך 4 הנפות הלכו והתגבשו ארבעת גדודי חיל השרדה של חטיבת גולני בראשית דרכה: גדוד "אלון" בנפת תל חי, גדוד "ברק" בנפת כנרת, גדוד "גדעון" בנפת גלבוע וגדוד "דרור" בנפת יזרעאל.

גולני בשנות ה-50

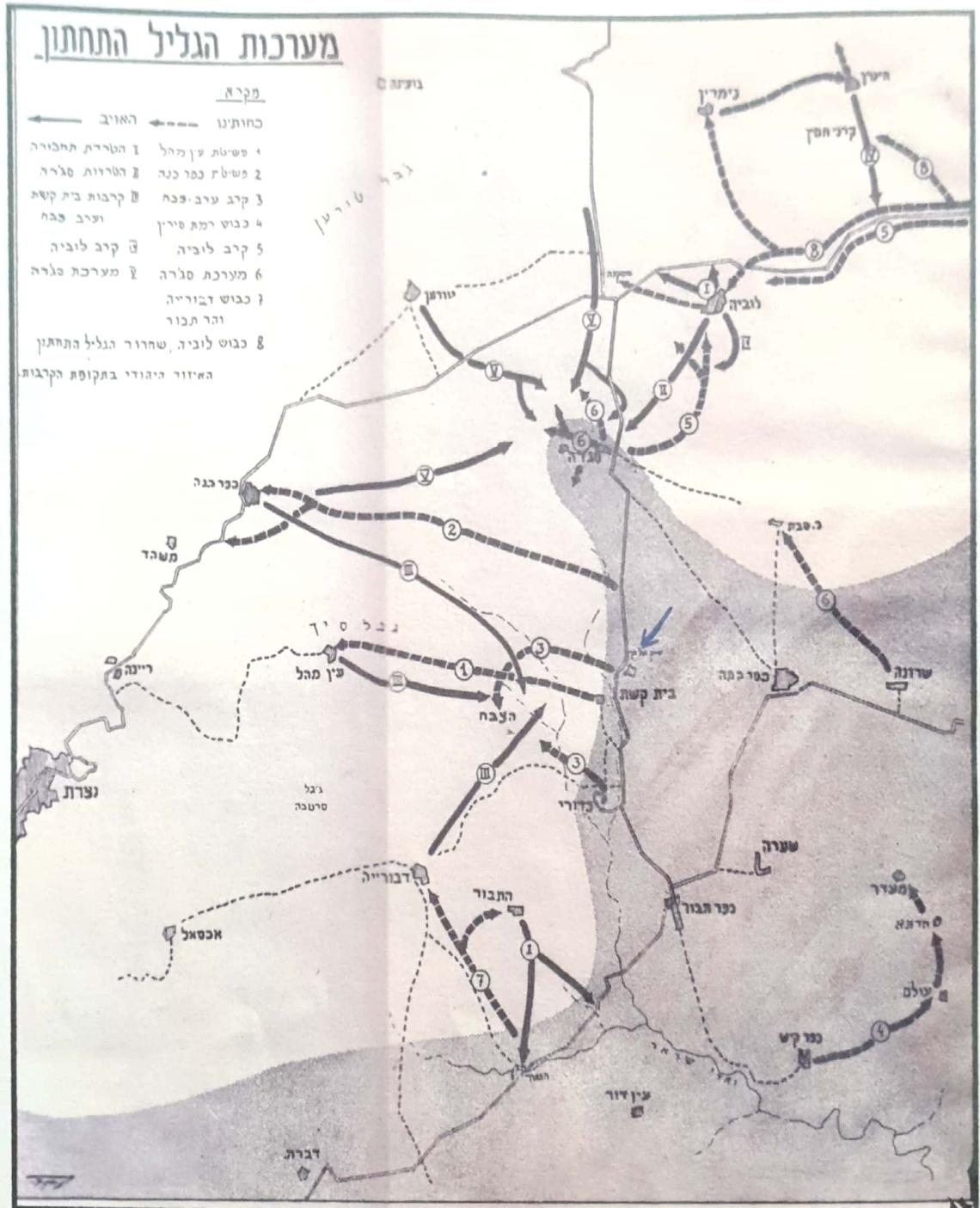
בית קשת

בית קשת היה קיבוץ באזור הצפון בעליל המזוהה השייך לתנועת ארבעת העיירות.
היישוב הוקם בשנת 1944 על ידי לוחמי פלמ"ח והיה היישוב הראשון בישראל שהוקם על ידי אנשי פלמ"ח או
הקק"ל והיה בית הולדת של מספר גדול של חברים. בית הקברות הוקם ב-1945.
שם של היישוב (בית הקשת) מסמל את עילולם של מקום היישוב לפני בארבעים שנה, והנה
להתחדש את היישוב במלחמת העצמאות כאשר נטף היישוב על ידי החיילים השייכים לשכונת ש"ב שבה

קיבוץ בית קשת של מרגלות הר תבור בראשיתו

מפת הקרבות בגליל התחתון

תיאור הסיור בו נפל נחם

בשעה 6:45 עזבת הכיתה את השער המערבי בדרכה לסיור.

אם כי הגשם פסק, הרי הבוץ רב, כבד וטובעני.

ההולכים מתנועעים בצעדים גמלוניים, מישהו מועד ומחליק בבוץ, אך

עוצר בו מיד וממשיך לנוע.

הכיתה עזבת את הדוך ופונה שמאלה לכיוון גבעת בית הקברות, נעים

בטור, כשבראש נעים שני גששים. אין הם מבחינים בכל דבר חשוד, פרט

לערבי בודד הנראה בגבעת "שלושת הבתים" כשהוא מנופף בידיו.

אין ספק: יציאת הכיתה נתגלתה ע"י תצפית האויב. אותו ניפנוף ידיים

של הערבי לא היה אלא סימן איתות לכנופייה. הללו נזדעקו לסימן זה

ונערכו למארב.

בהגיע אנשינו עד למרחק 40 מטר לפני מדרגת הסלעים שבשיא גבעת

ה"שהב", נפתחה עליהם אש, שבעה נפלו במכת האש.

אחד ניצל ורץ לקיבוץ להזעיק תגבורת.

נותנים לזכרו של נח

משוט הישר

משוט, ישר ומסודר, הוא הכרוזן בתוכנו. משוט היית בהליכותך, ישר במחשבותיך ומסור לעבודתך במשק. את התגברות על מולת הקורות אשר הייתה לך, ונאח על אשר עבדת ככל חגר במשק. לא אגידם אם אומר - כאשר הפועלים הטובים היית. נח! קשה לכתוב בפילים את העליצות והשמחה ואת ההתמרוצות הזאת לפתע בריקודך, את התלוצכותך בשירי "דם וחול". חי וחוסס היית וסניך היו מביעים אושר ותנימות על אשר הצלחת לתת לאחריים מהתלהבותך ומשמחתך. זכר אני אתה מקרה שירית בכלב ערבי אשר עבר בסביבת המשק. והמא"ז אשר עליך לקחת רובה ביד, כמה הכאיב לך איסור זה, ואחרי זמן מה כשהיו צריכים לשתף כמה חברים מאיתנו בפעולה באחד הכפרים כמה שמחת שהיית בתוכם והרובה שוב בידך. בקרב קשת ואכזרי נלחמתם ער הכדור האחרון. מטתכל אני על התמונות החלויות בחדר התרבות - סמל הגבורה. נח, תהיה דמותך הישרה ותמטורה, הגאה והאמיצה בתוכנו תמיד.

צבי ש.

בשיכרון של שמחה

משוט בהליכותיו. מושרש בקרקע. זומה כאילו איכר מדורי דורות. מי לא יזכור אותך בשבתך על הסרקטור ובגלגלך את בת צחוקך הפשוטה המלווה הלצה אל החבר הדובר אליך. מי לא יזכור את מסירותך בעבודתך במלחה בשדות בית קשת הפזורים. ומה קשה להעלות שמחה בבית קשת מבלי לראות את "אותי" בראש השמיים. שוכח עצמו, חורג מנהג הופעה בחברה ומתמסר כולו לשמחה כשעו רצונו לשמוח ולשמח את החבריה, להדביק את כולם בשיכרון של שמחה. לא פעם ראיתך לאחר שהצלחת להצית את השמחה בלבבות החברים ואת זו עייף לפינה ועל פניך אושר ושמחה על שהצלחת להלהיב את הג'מע. ואתה אינך עוד. לא ישמע עוד קולך ביום חגנו. נעלה את זיכרוןך - זיכרון אחד מחברנו הראשונים והמסורים, דווקא בשעות של שמחה בחיינו. כאשר אהבת.

לאה.

נח

זכור אני את נח מבית הספר. לא הצטיין בלימודיו, אך תמיד התבלט בתור שחקן וע"י זה היה אהוב על חבריו ומוריו. לא היה חג שלא היה לוקח בו חלק. בייחוד התבלט בהצגות חג הפורים. לא גמר את בית הספר כי כבר בגיל צעיר נכנס לעבודה. עבד בחקלאות. היה שומר מקשאות. זכור אני לילות שהיינו באים לבקר אצל נח במקשה. מקבל אותנו בסבר פנים יפות, בוחר לנו ממיטב האבטיחים ומיד היה יושב ומשוחח איתנו. באו ימים קשים לארץ, האויב עמד בשעריה, חלק מהחברים התגייס לצבא, נח וחבריו התגייסו לחטיבה. גם בחטיבה היה הקו המציין את נח אותו הקו שהזכרתי : שמחה וריקודים, תמיד היה עליז ושמח. אחרי גמר השרות החטיבה כאשר עלתה ההצעה לעלות לבית קשת היה אף נח בין העולים. מראשוני הסרקטוריסטים בקבוצה. מראשוני חורשי אדמתה. על גבעת ה"שהב" אשר כל כך הרבה חרש אותה וזכור בה בורות לנטיעת היער - נפל מכדור אויב.

משה גורדון.

חבן

יום שחור הזה יום בו קיבלנו את חידועה על שבעת החברים היקרים שנפלו בבית קשת על השחב וביניהם נח. איש עבודה ושקט היה. נולד ב-1925 בחג השבועות בשכונת ברוזנוב. בחיותו כבן 5 עברנו לרעננה. קיבל חינוך עממי, מילדותו היה בחנועות "המחנות העולים". כבן 18 נכנס לפלמ"ח, היה בדפנה ותל יוסף ומשם עלה יחד עם הקבוצה הראשונה לבית קשת. אהב את החברה ואת העבודה. נשאר בבית קשת לעולמים עם חבריו היקרים. תהיה נשמתו צרורה בצרור החיים.

ההורים.

לנח - אשר איננו

חלפה תקופה, כיום אנו נוסעים בדרכים, עובדים בשדה, בונים ונוטעים עצים בכל קצווי הארץ ונדמה לנו - הנה שקטה הארץ. אמנם בצידי הדרכים כפרים ערבים הרוסים ובחלקם מיושבים יהודים - עולים חדשים פליטי חרב ומצוקה. נתחלפו הזמנים. קצר הזמן מאז שהיה המצב אחר. הארץ רתחה, געשה ורוותה נחלי דם של טובי אנשינו, על כל צעד ושעל נפלו בחורים שטרם הגיע זמנם ללכת מאיתנו. דווקא כעת היינו זקוקים להם, אך הם אינם עוד. קשה להשלים עם שה שכה רבים מחברך נפלו ואתה נשארת...

רק בזכות אלה שנפלו ונתנו את חייהם אנו חיים ועלינו להמשיך לעבוד וליצור ככל כפליים ולמלא את מקום הנופלים.

נח בן דוד, אף אתה בין הנופלים. קשה להאמין ולהשלים שאינך. עודך חי בלב קרוביך, חבריך ומכריך. לדוגמא היית לרבים במסירותך לעבודה וביושרך. עניו ושקט היית - אך יחד עם זאת מלא כוח ומרץ. לא איש דברים ומדון היית, כי אם איש עבודה ועמל. לא אהבת מעורך דברים בטלים. תמיד הלכת לקראת הברור והמעשי ביותר. לדעת לחייך והבנת את הרציני והאמיתי. בעודך צעיר התגייסת לפלמ"ח - בין הראשונים הלכת להיות בין מקימי כוח עברי עצמאי המגן ובונה. בלי כל היסוס ופקפוק. עם תום השירות עברת לחיי עבודה ומשק בבית קשת ומסרת הכל לעבודה ולהגנה. ובאותו בוקר בצאתך עם חבריך...הלכת ללא שוב... אך אתה חי בלב כולנו וזכרך לא ימוש מליבנו לעד. נאמנים ומסורים הם חבריך, עמלך משך שנים לא היה לשווא, לא הספקת לראות את הדברים שלמים - חלוץ היית לבאים אחרך. המשך והקיבוץ על כל החי בו, החברים, הילדים, כל הצומח והחי ידעו להנציח את זכרך וזכר יתור חבריך אשר נפלו עמך. פשטותך ויושרך ומסירותך ילכו את דרכנו תמיד.

דניאל קרן-צבי.